

65/2022 Sb.

ZÁKON

ze dne 17. března 2022

o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace

Změna: 175/2022 Sb.

Změna: 198/2022 Sb.

Změna: 20/2023 Sb.

Změna: 75/2023 Sb.

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

§ 1

Předmět úpravy

(1) Tento zákon zpracovává příslušný předpis Evropské unie¹⁾ a v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace dne 24. února 2022 upravuje

- a) podmínky udělování dočasné ochrany cizinců uvedených v § 3 v návaznosti na prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2022/382 ze dne 4. března 2022, kterým se stanoví, že nastal případ hromadného přílivu vysídlených osob z Ukrajiny ve smyslu článku 5 směrnice 2001/55/ES, a kterým se zavádí jejich dočasná ochrana, (dále jen "rozhodnutí Rady"), a podmínky jejího prodlužování,
- b) poskytování ubytování a souvisejících služeb osobám s udělenou dočasnou ochranou a
- c) zvláštní pravidla pro poskytování zdravotních služeb.

(2) Ustanovení tohoto zákona se použijí přednostně před ustanoveními jiných právních předpisů upravujících právní vztahy podle odstavce 1, nestanoví-li tento zákon jinak.

Dočasná ochrana

§ 2

Dočasnou ochranou se rozumí oprávnění k pobytu na území České republiky podle zákona o dočasné ochraně cizinců za účelem poskytnutí dočasné ochrany na území České republiky v návaznosti na rozhodnutí Rady.

§ 3

(1) Ministerstvo vnitra nebo Policie České republiky uděluje dočasnou ochranu cizincům, na které se povinně vztahuje rozhodnutí Rady.

(2) Ministerstvo vnitra nebo Policie České republiky dále uděluje dočasnou ochranu cizinci, který doloží, že

- a) byl ke dni 24. února 2022 držitelem platného povolení k trvalému pobytu na území Ukrajiny a
- b) jeho vycestování do státu, jehož je státním občanem, nebo části jeho území, anebo v případě osoby bez státního občanství do státu nebo části jeho území jeho posledního trvalého bydliště před vstupem na území Ukrajiny, není možné z důvodu hrozby skutečného nebezpečí podle § 179 odst. 2 zákona o pobytu cizinců na území České republiky.

Řízení ve věcech dočasné ochrany

§ 4

(1) Na řízení o udělení dočasné ochrany se obdobně použijí ustanovení zákona o pobytu cizinců na území České republiky o udělování víza k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území České republiky.

(2) Ve věci dočasné ochrany podle tohoto zákona se nepoužijí ustanovení

- a) § 1 odst. 3, § 2 odst. 1 písm. b), § 2 odst. 2, § 4 odst. 3, § 6 a 8, § 12 písm. a), b), d) a g), § 13 až 15, § 16 v části udělení, § 21 odst. 1 písm. b), § 21 odst. 2, § 24 až 26, 28, 29, 31, 34 až 38, § 40 odst. 2, § 41 až 47, § 49 odst. 2 až 8, § 50, § 51 odst. 2 písm. d), § 55, 57 a 58 zákona o dočasné ochraně cizinců a
- b) § 43, § 56 odst. 1 písm. c) a k) a § 62 odst. 4 věty první zákona o pobytu cizinců na území České republiky.

(3) Nestanoví-li tento zákon jinak, použije se na udělování dočasné ochrany podle tohoto zákona zákon o dočasné ochraně cizinců. Ve věcech, které zákon o dočasné ochraně cizinců neupravuje, se použije zákon o pobytu cizinců na území České republiky.

(4) Pro účely zákona o pobytu cizinců na území České republiky se osoba s udělenou dočasnou ochranou podle tohoto zákona považuje za držitele víza k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území České republiky podle § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců na území České republiky.

(5) Ministerstvo vnitra nebo Policie České republiky může cizinci stanovit místo, kde lze podat žádost o udělení dočasné ochrany podle tohoto zákona. Ministerstvo vnitra provozuje zázemí pro příjem a vyřizování žádostí o udělení dočasné ochrany. Provoz zázemí zahrnuje vytváření kapacit pro příjem a vyřizování žádostí o udělení dočasné ochrany, zajišťování kapacit pro přístřeší určené pro osoby vysídlené z Ukrajiny čekající na podání žádosti o udělení dočasné ochrany a žadatele o udělení dočasné ochrany a zajišťování kapacit pro přidělování ubytování.

§ 5

(1) Žádost o udělení dočasné ochrany je nepřijatelná, jestliže

- a) není podána osobně,
- b) je podána cizincem, který není uveden v § 3,
- c) je podána cizincem, který o dočasnou nebo mezinárodní ochranu požádal v jiném členském státě Evropské unie,
- d) je podána cizincem, kterému byla udělena dočasná nebo mezinárodní ochrana v jiném členském státě Evropské unie, nebo
- e) je podána cizincem, který je občanem Evropské unie, státu, který je vázán mezinárodní smlouvou sjednanou s Evropskou unií²⁾, z níž mu vyplývá právo na volný pohyb rovnocenné takovému právu občanů Evropské unie, nebo státu, který je vázán Dohodou o Evropském hospodářském prostoru³⁾.

(2) Ministerstvo vnitra nebo Policie České republiky nepřijatelnou žádost cizinci vrátí a sdělí mu důvod nepřijatelnosti; soudní přezkum je vyloučen.

(3) Ministerstvo vnitra nebo Policie České republiky může od povinnosti osobního podání žádosti upustit z důvodů hodných zvláštního zřetele.

(4) Udělení dočasné ochrany se vyznačuje cizinci do cestovního dokladu vízovým štítkem s dobou platnosti do 31. března 2024. Nelze-li s ohledem na místní podmínky udělení dočasné ochrany vyznačit formou vízového štítku, lze učinit záznam o udělení dočasné ochrany do cestovního dokladu nebo mimo něj.

(5) Ministerstvo vnitra nebo Policie České republiky vydá žadateli o udělení dočasné ochrany, nelze-li udělit dočasnou ochranu na místě, osvědčení o podání žádosti o udělení dočasné ochrany. Rozhodnutí o dočasné ochraně Ministerstvo vnitra nebo Policie České republiky vydá bez zbytečného odkladu, ve zvlášť složitých případech ve lhůtě do 60 dnů ode dne podání žádosti o udělení dočasné ochrany.

(6) Ministerstvo vnitra nebo Policie České republiky cizince požívajícího dočasné ochrany písemně poučí v jazyce, v němž je schopen se dorozumět, o právech a povinnostech souvisejících s poskytnutím dočasné ochrany a o sdílení informací o cizinci ve věci dočasné ochrany s příslušnými orgány členských států Evropské unie.

(7) Ve věci neudělení nebo odnětí dočasné ochrany se použije zákon o dočasné ochraně cizinců.

(8) Oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany dále zaniká

- a) podáním žádosti o udělení dočasné ochrany podle rozhodnutí Rady v jiném členském státě Evropské unie,
- b) udělením dočasné ochrany podle rozhodnutí Rady jiným členským státem Evropské unie,
- c) podáním žádosti o udělení mezinárodní ochrany v jiném členském státě Evropské unie vázaném nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013⁴⁾, nebo
- d) udělením víza k pobytu nad 90 dnů, povolení k pobytu nebo mezinárodní ochrany na území České republiky nebo v jiném státě.

§ 5a

(1) Žádost o oprávnění k pobytu na území České republiky podávaná na zastupitelském úřadu na Ukrajině je nepřijatelná. Při zjišťování nepřijatelnosti žádosti se postupuje podle ustanovení § 169h odst. 5 zákona o pobytu cizinců na území České republiky obdobně.

(2) Vláda může nařízením stanovit výjimky z nepřijatelnosti žádosti podle odstavce 1.

§ 6

(1) Žadatel o udělení dočasné ochrany je povinen k žádosti předložit cestovní doklad, je-li jeho držitelem, a na vyžádání fotografii. Žadatel, kterému nebylo ubytování zajištěno orgánem krizového řízení při plnění úkolu uloženého podle krizového zákona nebo kterému nebylo poskytnuto ubytování podle § 6b, je dále k žádosti povinen předložit doklad o ubytování podle § 31 odst. 5 zákona o pobytu cizinců na území České republiky; požadavek na úředně ověřený podpis vlastníka nebo oprávněného uživatele bytu nebo domu na tomto dokladu se neuplatní.

(2) Pobývá-li cizinec požívající dočasné ochrany na území České republiky bez platného cestovního dokladu a prokáže, že nemůže získat cestovní doklad u příslušných orgánů země původu, vydá mu Ministerstvo vnitra nebo Policie České republiky cestovní průkaz totožnosti podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky. To neplatí, jestliže místní podmínky vydání cestovního průkazu totožnosti neumožňují. Cizinec je povinen předložit fotografii.

(3) Ministerstvo vnitra nebo Policie České republiky jsou oprávněny pořídít obrazový záznam cizince pro účely uvedené v odstavcích 1 a 2.

(4) Ministerstvo vnitra a Policie České republiky vedou evidenci žadatelů o poskytnutí dočasné ochrany a cizinců požívajících dočasné ochrany; při tom postupují podle ustanovení zákona o pobytu cizinců na území České republiky týkajících se evidence dlouhodobých víz. Ministerstvo vnitra a Policie České republiky mohou předávat údaje z této evidence státním orgánům jiných členských států, je-li to potřebné k plnění jejich úkolů.

(5) Podá-li cizinec, kterému byla udělena dočasná ochrana, žádost o udělení mezinárodní ochrany nebo je-li v době podání žádosti o dočasnou ochranu podle tohoto zákona vedeno řízení ve věci mezinárodní ochrany podle zákona o azylu, řízení ve věci mezinárodní ochrany se přerušuje po dobu trvání dočasné ochrany podle tohoto zákona; o tom se učiní záznam do spisu ve věci mezinárodní ochrany. Cizinec není v postavení žadatele o udělení mezinárodní ochrany, a to ani během soudního řízení.

(6) Požádal-li odsouzený k trestu vyhoštění, který je osobou podle § 3, o dočasnou ochranu nebo byla-li mu udělena, výkon trestu vyhoštění je odložen po dobu řízení o této žádosti nebo po dobu, na kterou mu byla dočasná ochrana udělena. Policie České republiky o podání žádosti nebo o udělení dočasné ochrany vyrozumí soud, který trest vyhoštění uložil; obdobně postupuje v případě neudělení dočasné ochrany nebo zániku dočasné ochrany odsouzeného.

(7) Okamžikem přiznání oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany je zastaveno řízení o žádosti o vydání nebo o prodloužení doby platnosti oprávnění k pobytu podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky. Ustanovení § 169r odst. 3 zákona o pobytu cizinců na území České republiky se použije obdobně.

(8) Jestliže bylo cizinci uvedenému v § 3 v období od 24. února 2022 do dne nabytí účinnosti tohoto zákona uděleno vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území České republiky podle § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců na území České republiky, správní orgán řízení o jeho žádosti o vydání nebo prodloužení platnosti pobytového oprávnění podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky

zastaví. To neplatí, jestliže byl před udělením víza vydán zastupitelskému úřadu pokyn k udělení dlouhodobého víza nebo dlouhodobého víza podle § 30 odst. 2 zákona o pobytu cizinců na území České republiky a cizinec ve lhůtě dvou měsíců od udělení víza povolení k pobytu nebo vízum převezme. O zastavení řízení o udělení dlouhodobého víza se učiní záznam do spisu.

(9) Jestliže bylo cizinci v období od 24. února 2022 uděleno v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území České republiky podle § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců na území České republiky, které neopravňuje k pobytu za účelem dočasné ochrany, nebo podle § 33 odst. 3 zákona o pobytu cizinců na území České republiky, se ustanovení § 43 a § 62 odst. 4 věty první zákona o pobytu cizinců na území České republiky nepoužijí.

(10) Udělení víza podle odstavce 9 se osvědčuje vízovým štítkem vyznačovaným do cestovního dokladu nebo mimo něj. Pokud není možné s ohledem na místní podmínky udělení víza osvědčit vízovým štítkem, lze do cestovního dokladu nebo mimo něj učinit záznam o udělení víza.

(11) Na hlášení změny místa pobytu na území České republiky se použijí přiměřeně ustanovení zákona o pobytu cizinců na území České republiky. Cizinec, kterému byla udělena dočasná ochrana podle tohoto zákona, je povinen hlásit změnu místa pobytu na území České republiky Ministerstvu vnitra do 3 pracovních dnů ode dne změny, a to doložením dokladu o ubytování podle odstavce 1. Pokud doložený doklad nespĺňuje podmínky podle odstavce 1, k oznámení změny místa pobytu se nepřihlíží. Povinnost se na cizince vztahuje, pokud předpokládaná změna místa pobytu na území České republiky bude delší než 15 dnů. Změnu místa hlášeného pobytu je možné učinit také prostřednictvím dálkového přístupu vyplněním elektronického formuláře v rozsahu údajů uvedených v přihlašovacím tiskopise společně s doložením dokladu o ubytování podle odstavce 1. Elektronický formulář Ministerstvo vnitra zveřejní způsobem uvedeným v § 182 odst. 2 zákona o pobytu cizinců na území České republiky. Povinnost hlásit další změny podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky se na osobu požívající dočasné ochrany vztahuje obdobně.

(12) Pro dobrovolný návrat osob vymezených v § 48 zákona o dočasné ochraně cizinců se obdobně použijí ustanovení o dobrovolném návratu v zákoně o pobytu cizinců na území České republiky.

(13) Ustanovení zákona o evidenci obyvatel upravující přidělování rodných čísel cizincům se nepoužijí v případě cizince, kterému

a) byla udělena dočasná ochrana, nebo

b) bylo uděleno v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území České republiky podle § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců na území České republiky, které neopravňuje k pobytu za účelem dočasné ochrany, nebo podle § 33 odst. 3 zákona o pobytu cizinců na území České republiky.

§ 6a

(1) Ministerstvo vnitra zruší cizinci, kterému byla udělena dočasná ochrana, v informačním systému cizinců údaj o místě hlášeného pobytu na území České republiky, jestliže

a) byl zápis tohoto údaje proveden na základě nepravdivě nebo nesprávně uvedených skutečností,

b) byl objekt, na jehož adrese je cizinec hlášen k pobytu na území České republiky, odstraněn nebo zanikl, nebo

c) zaniklo právo užívat objekt nebo vymezenou část objektu, na jehož adrese je cizinec hlášen k pobytu na území České republiky, a neužívá-li tento objekt nebo jeho vymezenou část.

(2) Ministerstvo vnitra zruší údaj o místě hlášeného pobytu podle odstavce 1 písm. c) na základě prohlášení vlastníka nebo osoby oprávněné k užívání objektu nebo jeho vymezené části.

(3) Ministerstvo vnitra dále zruší údaj o místě hlášeného pobytu, jestliže se cizinec na místě hlášeného pobytu nezdržuje déle než 15 dnů, a to na základě informace

a) Policie České republiky,

b) organizační složky státu nebo státního podniku, v jejichž objektu byl cizinec ubytován, nebo

c) obce, kde má cizinec místo hlášeného pobytu na území České republiky.

(4) Místem pobytu cizince po zrušení údaje o místě hlášeného pobytu na území České republiky je sídlo správního orgánu, který tento údaj úředně zrušil; v informačním systému cizinců je tento údaj označen jako adresa úřadu.

(5) Ustanovení částí druhé a třetí správního řádu se na postup podle odstavců 1 až 3 nepoužijí.

§ 6b

Ubytování

(1) Poskytování ubytování podle tohoto zákona je veřejnou službou. Ubytování se poskytuje v objektech zařazených v informačním systému evidence ubytování (dále jen "evidence"). Rozsah poskytovaných souvisejících služeb a rozložení kapacit ubytování v území stanoví vláda nařízením.

(2) Ubytování se poskytuje bezplatně, není-li dále stanoveno jinak, nejvýše po dobu 150 dnů ode dne udělení dočasné ochrany podle tohoto zákona (dále jen "maximální doba"), a to zejména v objektech, které slouží jako ubytovací zařízení. Doba ubytování téže osoby v jednotlivých objektech zařazených v evidenci se sčítá.

(3) Maximální doba se nevztahuje na osobu, která splňuje podmínky pro přiznání humanitární dávky podle § 6 zákona č. 66/2022 Sb., o opatřeních v oblasti zaměstnanosti a oblasti sociálního zabezpečení v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace, ve znění pozdějších předpisů, a je zároveň uvedena v § 6b odst. 1 písm. a) a v § 6b odst. 1 písm. e) bodech 1 až 6 uvedeného zákona (dále jen "zranitelná osoba").

(4) Hejtmán kraje a primátor hlavního města Prahy (dále jen "hejtmán") na základě rozhodnutí vlády zajišťuje na území kraje nebo hlavního města Prahy (dále jen "kraj") kapacity ubytování podle tohoto zákona. Starostové obcí s rozšířenou působností, městských částí a městských obvodů spolupracují s hejtmánem na zajišťování kapacity ubytování podle věty první.

(5) Přidělení ubytování, změnu ubytování a vyřazení osoby z ubytování zabezpečuje Ministerstvo vnitra, Hasičský záchranný sbor České republiky nebo Policie České republiky (dále jen "přidělovací orgán"), a to prostřednictvím evidence. Krajský úřad nebo Magistrát hlavního města Prahy (dále jen "krajský úřad") při změně ubytování poskytuje přidělovacímu orgánu nezbytnou součinnost. Po přidělení ubytování obdrží osoba s udělenou dočasnou ochranou písemnou informaci obsahující její identifikační údaje, adresu přiděleného ubytování, adresu a identifikační údaje provozovatele ubytovacího zařízení (dále jen "provozovatel") a poučení o důsledcích odmítnutí přiděleného ubytování a opuštění ubytování.

(6) Pokud osoba, které je ubytování poskytováno bezplatně, bez vážného důvodu odmítne přidělené ubytování nebo ubytování opustí, pohlíží se na ni tak, že vyčerpala maximální dobu. Pokud osoba, které je ubytování poskytováno bezplatně, přestala toto ubytování bez udání důvodů využívat déle než 10 po sobě jdoucích dnů, má se za to, že ubytování opustila. Důvody je osoba povinna bezodkladně sdělit provozovateli.

(7) Provozovatel je povinen po dobu zařazení v evidenci

a) umožnit v objektu zařazeném v evidenci poskytování ubytování v rozsahu zapsané kapacity,

b) zapisovat každý třetí den do evidence údaj o aktuálně volné kapacitě ubytování a

c) zapisovat do evidence údaj o opuštění ubytování.

§ 6c

Zajištění dalších kapacit pro ubytování

Ministerstva a jiné ústřední správní úřady jsou v rozsahu a za podmínek stanovených rozhodnutím vlády povinny vyčlenit u organizačních složek státu, státních příspěvkových organizací a státních podniků ve své působnosti kapacity pro ubytování a zajistit podmínky pro jejich využití.

§ 6d **Evidence**

(1) Správcem evidence je Ministerstvo vnitra. Evidence obsahuje

- a) údaje o umístění, druhu, celkové kapacitě ubytování a aktuálně volné kapacitě ubytování,
- b) identifikační údaje provozovatele,
- c) identifikační údaje osob využívajících ubytování, včetně údajů o začátku a ukončení využívání ubytování, celkové době ubytování, odmítnutí ubytování a opuštění ubytování, a
- d) údaj o tom, že ubytovaná osoba je zranitelnou osobou.

(2) Ubytování, jehož kapacity jsou zajišťovány hejtmanem podle § 6b odst. 4, zařazuje do evidence krajský úřad na základě písemné dohody hejtmana s provozovatelem, popřípadě na základě písemné dohody provozovatele a starosty obce s rozšířenou působností, městské části nebo městského obvodu, pokud ho uzavřením dohody hejtman pověřil. Výmaz ubytování z evidence před uplynutím doby, na kterou bylo ubytování do evidence zařazeno, popřípadě snížení kapacity, provede krajský úřad na základě písemného požadavku provozovatele s účinností k patnáctému dni po doručení tohoto požadavku.

(3) Ubytování, jehož kapacity zajišťují ministerstva nebo jiné ústřední správní úřady, zařazuje do evidence a z evidence vyřazuje Ministerstvo vnitra na základě podnětu ministerstva nebo jiného ústředního správního úřadu.

(4) Krajský úřad, obecní úřad obce s rozšířenou působností, úřad městského obvodu a úřad městské části je oprávněn při plnění svých úkolů stanovených zákonem

- a) vyžadovat údaje od provozovatele a dále je zpracovávat, a to i před uzavřením dohody podle odstavce 2, a
- b) využívat údaje z evidence, včetně osobních údajů.

(5) Ministerstvo práce a sociálních věcí pravidelně předává Ministerstvu vnitra dálkovým elektronickým přístupem údaje o zranitelných osobách, které jsou na základě provádění zákona č. 66/2022 Sb., o opatřeních v oblasti zaměstnanosti a oblasti sociálního zabezpečení v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace, ve znění pozdějších předpisů, vedeny v Jednotném informačním systému práce a sociálních věcí.

§ 6e **Paušální náhrada nákladů**

(1) Provozovatel zařazený do evidence podle § 6d odst. 2 má nárok na paušální náhradu nákladů na ubytování za osobu, které poskytuje ubytování bezplatně, a noc, a to podle údajů vedených v evidenci. Tyto peněžní prostředky poskytuje kraj a orgánem kraje příslušným k jejich poskytnutí je krajský úřad.

(2) Výši paušální náhrady poskytované podle odstavce 1 stanoví vláda nařízením podle druhu ubytování a druhu provozovatele, a to v rozmezí od 200 do 350 Kč za ubytovanou osobu a noc.

(3) Peněžní prostředky ve výši výdajů kraje podle odstavce 1 poskytuje Ministerstvo financí kraji na základě jeho žádosti formou dotace zpětně za kalendářní měsíc nejpozději do 2 měsíců od podání žádosti, a to z prostředků účelové rezervy finančních prostředků na řešení krizových situací a odstraňování jejich následků v rozpočtové kapitole Všeobecná pokladní správa. Ustanovení rozpočtových pravidel o výzvě k podání žádosti o poskytnutí dotace se nepoužije.

(4) V případě provozovatele, který je příspěvkovou organizací zřízenou krajem, může peněžní prostředky podle odstavce 2 poskytnout krajský úřad v rámci příspěvku na provoz.

§ 6f **Zvláštní pravidla pro zajišťování ubytování**

(1) Hejtman koordinuje zajišťování kapacit pro ubytování na území kraje. Krajský úřad, obecní úřad obce s rozšířenou působností, úřad městského obvodu a úřad městské části je oprávněn provádět u provozovatele kontrolu dodržování povinností podle tohoto zákona a podmínek pro poskytování paušální náhrady podle § 6e.

(2) Na postupy podle § 6b až 6e se nevztahuje správní řád. Uzavření dohody podle § 6d odst. 2 není zadáním veřejné zakázky.

(3) Plnění úkolů podle § 6b, 6d a 6e orgány kraje a orgány obcí je výkonem přenesené působnosti.

(4) Provozovatel, který je příspěvkovou organizací územního samosprávného celku nebo státní příspěvkovou organizací, je oprávněn poskytovat ubytování v rámci své hlavní činnosti na základě samotného zařazení do evidence, a to bez předchozí úpravy zřizovací listiny."

§ 7

Zvláštní pravidla pro poskytování zdravotních služeb

(1) Cizinec, kterému byly poskytnuty zdravotní služby na území České republiky a kterému byla následně udělena dočasná ochrana podle tohoto zákona, se ode dne poskytnutí zdravotních služeb na území České republiky v období 30 dnů přede dnem udělení dočasné ochrany považuje pro účely veřejného zdravotního pojištění za osobu podle § 2 odst. 1 písm. b) bodu 5 zákona o veřejném zdravotním pojištění.

(2) Cizinec, kterému byla udělena dočasná ochrana podle tohoto zákona, se ode dne udělení dočasné ochrany považuje pro účely veřejného zdravotního pojištění za osobu podle § 2 odst. 1 písm. b) bodu 5 zákona o veřejném zdravotním pojištění. Osoba, která dovršila 18 let věku a současně nedovršila 65 let věku, se po uplynutí 150 dnů ode dne udělení dočasné ochrany pro účely veřejného zdravotního pojištění považuje za osobu s trvalým pobytem na území České republiky. Za osobu s trvalým pobytem na území České republiky podle věty druhé se nepovažuje osoba, jejíž závažný zdravotní stav dlouhodobě neumožňuje výkon práce a tuto skutečnost doloží zdravotní pojišťovně výpisem ze zdravotnické dokumentace.

(3) Dítě, které se narodilo na území České republiky cizinci uvedenému v odstavci 1 nebo cizinci, kterému byla udělena dočasná ochrana podle tohoto zákona, se ode dne narození považuje pro účely veřejného zdravotního pojištění za osobu podle § 2 odst. 1 písm. b) bodu 5 zákona o veřejném zdravotním pojištění, a to nejdéle po dobu 60 dnů ode dne narození.

(4) Za nezaopatřené dítě se u osob, kterým byla udělena dočasná ochrana podle tohoto zákona, pro účely veřejného zdravotního pojištění považuje také osoba, která dovršila 18 let věku a soustavně se připravuje na budoucí povolání v rámci studia na středních a vysokých školách na Ukrajině, a to nejdéle do 26 let věku.

§ 7a

Odhlášení z veřejného zdravotního pojištění

(1) Státní příslušník Ukrajiny, který je pojištěncem podle zákona o veřejném zdravotním pojištění (dále jen "pojištěnec") a který odcestoval na Ukrajinu, může u zdravotní pojišťovny, u které je pojištěn, učinit písemné prohlášení podle § 8 odst. 4 zákona o veřejném zdravotním pojištění o skutečnosti, že odcestoval v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace, i zpětně. V takovém případě pojištěnec není povinen platit pojistné ode dne, který v tomto prohlášení uvedl, ne však dříve než ode dne 24. února 2022. Ode dne, který pojištěnec v prohlášení uvedl, ne však dříve než ode dne 24. února 2022, až do dne, kdy se u zdravotní pojišťovny opět přihlásil, nemá pojištěnec nárok na poskytování hrazených služeb podle zákona o veřejném zdravotním pojištění. Současně s opětovným přihlášením u zdravotní pojišťovny je pojištěnec povinen této zdravotní pojišťovně doložit dobu pobytu na Ukrajině. Úprava, týkající se nepřetržitého pobytu delšího než 6 měsíců a předložení dokladu o uzavřeném zdravotním pojištění v cizině a jeho délce obsažená v § 8 odst. 4 zákona o veřejném zdravotním pojištění, se nepoužije.

(2) Pojištěnec, který je státním příslušníkem Ukrajiny, který přede dnem 24. února 2022 učinil u zdravotní pojišťovny písemné prohlášení podle § 8 odst. 4 zákona o veřejném zdravotním pojištění, avšak v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace se vrátil dříve než po 6 měsících, není povinen doplatit zdravotní pojišťovně pojistné ode dne, kdy bylo písemné prohlášení doručeno zdravotní pojišťovně, až do dne, kdy se pojištěnec u zdravotní pojišťovny opět přihlásil, pokud po celou dobu pobytu v cizině nečerpal v České republice zdravotní služby hrazené z veřejného zdravotního pojištění a pokud doloží dobu pobytu na Ukrajině.

§ 7aa

Poskytování ambulantní péče mimo zdravotnické zařízení

(1) Vláda v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace a z něho plynoucí migrační situace může vyhlásit stav zdravotního ohrožení, jehož účelem je umožnit poskytování ambulantní péče i mimo zdravotnické zařízení osobám, které z důvodu trvání ozbrojeného konfliktu na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace přicestovaly do České republiky a které se přechodně zdržují na území České republiky, zejména v objektech zařazených v evidenci.

(2) Poskytování zdravotní péče podle odstavce 1 je možné pouze formou ambulantní péče, a to na základě povolení uděleného krajským úřadem. Ustanovení § 11a odst. 2 až 7 a § 11b zákona o zdravotních službách se použijí přiměřeně s tím, že povolení zaniká nejpozději ke dni skončení stavu zdravotního ohrožení podle odstavce 1. Ustanovení § 11a odst. 8 zákona o zdravotních službách se nepoužije.

(3) Dojde-li k vyhlášení stavu zdravotního ohrožení podle odstavce 1, Ministerstvo zdravotnictví stanoví opatřením obecné povahy obory péče, pro které lze povolení podle odstavce 2 udělit, a podrobnosti paušální platby podle odstavce 4. Při vydávání opatření obecné povahy podle věty první se § 172 správního řádu nepoužije. Opatření obecné povahy podle věty první nabývá účinnosti dnem vyvěšení na úřední desce Ministerstva zdravotnictví a pozbývá účinků ke dni skončení stavu zdravotního ohrožení podle odstavce 1.

(4) Zdravotní pojišťovna uzavře s poskytovatelem zdravotních služeb, který je držitelem povolení podle odstavce 2 a má s touto zdravotní pojišťovnou uzavřenu smlouvu o poskytování a úhradě hrazených zdravotních služeb podle zákona o veřejném zdravotním pojištění, dodatek k této smlouvě, a to za účelem stanovení rozsahu zdravotních služeb poskytnutých v místech podle odstavce 1. Zdravotní služby, léčivé přípravky, zdravotnické prostředky a potraviny pro zvláštní lékařské účely v místech podle odstavce 1 hradí zdravotní pojišťovny paušální platbou za jeden den poskytování zdravotních služeb. Podrobnosti paušální platby si dohodne zdravotní pojišťovna s poskytovatelem zdravotních služeb v dodatku ke smlouvě podle věty první. Nebudou-li podrobnosti paušální platby dohodnuty v dodatku ke smlouvě podle věty první, použijí se podrobnosti paušálních plateb stanovené Ministerstvem zdravotnictví v opatření obecné povahy podle odstavce 3. Ustanovení § 46 odst. 2 věty první zákona o veřejném zdravotním pojištění o výběrovém řízení se nepoužije.

§ 7b

Prodloužení dočasné ochrany

(1) Nebyla-li dočasná ochrana na úrovni Evropské unie ukončena, pobyt cizince, kterému byla v roce 2022 udělena dočasná ochrana na území České republiky, se ode dne 1. dubna 2023 nebo ode dne následujícího po uplynutí platnosti oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany, nastal-li tento okamžik dříve, do dne 30. září 2023 považuje za pobyt za účelem dočasné ochrany, jestliže se cizinec zaregistroval k jejímu prodloužení do 31. března 2023 způsobem podle odstavce 3.

(2) Dostaví-li se cizinec do 30. září 2023 postupem podle tohoto ustanovení k vyznačení vízového štítku, považuje se pobyt takového cizince na území České republiky za dočasnou ochranu až do 31. března 2024.

(3) K prodloužení dočasné ochrany je cizinec povinen provést registraci prostřednictvím elektronického formuláře, který je zveřejněn na internetových stránkách Ministerstva vnitra (dále jen "registrace"). K jinému postupu se nepřihlíží. Registrace je dokončena zasláním potvrzení o registraci na adresu elektronické pošty, kterou cizinec uvede v registračním formuláři. Potvrzení o registraci obsahuje termín a pracoviště, kam se má cizinec dostavit pro prodloužení dočasné ochrany.

(4) Při registraci je cizinec povinen uvést místo hlášeného pobytu na území České republiky a název a adresu školy, kde je dítě přihlášeno k plnění povinné školní docházky, popřípadě k povinnému předškolnímu vzdělávání, pokud již tato povinnost vznikla a trvá.

(5) Při dostavení se k vyznačení vízového štítku je cizinec povinen doložit doklad o ubytování podle § 6 odst. 1, jinak se vízový štítek nevyznačí; povinnost doložit doklad o ubytování neplatí, jde-li o cizince,

- a) kterému bylo ubytování zajištěno orgánem krizového řízení nebo kterému bylo poskytnuto ubytování podle § 6b a stále se v tomto místě ubytování nachází, nebo
- b) který o dočasnou ochranu požádal po 27. červnu 2022 a místo hlášeného pobytu se shoduje s místem pobytu uvedeným v registraci.

(6) Za dítě mladší 18 let převezme vízový štítek pouze osoba, která doloží, že je zákonným zástupcem tohoto dítěte nebo osobou, která je oprávněna za toto dítě jednat.

(7) Cizinec, který se nedostaví k vyznačení vízového štítku v určeném termínu nebo na určené pracoviště, je povinen provést prostřednictvím elektronického formuláře novou rezervaci termínu.

(8) Cizinci, který se do 31. března 2023 nezaregistruje k prodloužení dočasné ochrany podle tohoto zákona, dočasná ochrana uplynutím tohoto dne zaniká. Cizinci, který se po provedení registrace do 30. září 2023 nedostaví k vyznačení vízového štítku nebo mu vízový štítek nebyl vyznačen z důvodu nedoložení dokladu podle odstavce 5 nebo 6, dočasná ochrana uplynutím tohoto dne zaniká.

§ 7c

Vízový štítek

(1) Doba platnosti se ve vízovém štítku osvědčujícím prodloužení dočasné ochrany vyznačí nejpozději od 1. dubna 2023 do 31. března 2024.

(2) Nelze-li s ohledem na místní podmínky prodloužení dočasné ochrany vyznačit formou vízového štítku, lze učinit záznam o prodloužení dočasné ochrany do cestovního dokladu nebo mimo něj.

§ 7d

Nová žádost o udělení dočasné ochrany

(1) Podá-li cizinec, kterému byla dočasná ochrana podle tohoto zákona Českou republikou udělena a oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany již nepožívá, novou žádost o udělení dočasné ochrany a dočasná ochrana mu je udělena, má právní postavení podle tohoto zákona, které měl k evidovanému poslednímu dni jejího požívání. Doba, po kterou cizinec udělenou dočasnou ochranu nepožíval, není považována za dobu pobytu na území České republiky na základě dočasné ochrany.

(2) Vízový štítek nebo záznam o udělení dočasné ochrany se vyznačí od doby nového udělení dočasné ochrany.

§ 7e

Prodloužení víza za účelem strpění

(1) Vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území České republiky podle § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců na území České republiky, které neopravňuje k pobytu za účelem dočasné ochrany, nebo podle § 33 odst. 3 zákona o pobytu cizinců na území České republiky, udělené státnímu příslušníkovi Ukrajiny nebo jeho rodinnému příslušníkovi v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace od 24. února 2022, se považuje za platné do 31. března 2024.

(2) Cizinec, který je držitelem víza podle odstavce 1, se může dostavit na Ministerstvo vnitra k vyznačení vízového štítku s prodlouženou dobou platnosti; k tomuto úkonu je cizinec povinen sjednat si předem termín, jinak štítek nebude vyznačen. Doba platnosti víza se ve vízovém štítku vyznačí do 31. března 2024.

(3) Nelze-li s ohledem na místní podmínky vízum podle odstavce 1 vyznačit formou vízového štítku, lze učinit záznam o udělení tohoto víza do cestovního dokladu nebo mimo něj.

§ 7f

(1) Od 1. ledna 2023 se vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území České republiky podle § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců na území České republiky, které neopravňuje k pobytu za účelem dočasné ochrany, nebo podle § 33 odst. 3 zákona o pobytu cizinců na území České republiky cizinci v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace od 24. února 2022 uděluje do 31. března 2024. Doba platnosti víza se ve vízovém štítku vyznačí do 31. března 2024.

(2) Nelze-li s ohledem na místní podmínky vízum podle odstavce 1 vyznačit formou vízového štítku, lze učinit záznam o udělení tohoto víza do cestovního dokladu nebo mimo něj.

§ 7g

Prodloužení dočasné ochrany a víza za účelem strpění v mimořádné situaci

(1) Vláda může v případě mimořádné situace nařízením stanovit, že dočasná ochrana udělená cizinci, který se do 31. března 2023 zaregistruje k prodloužení dočasné ochrany podle § 7b odst. 1 a 3, se považuje za prodlouženou až do 31. března 2024.

(2) Prodloužení dočasné ochrany podle odstavce 1 a opakované udělení dočasné ochrany podle § 7d odst. 1 se do cestovního dokladu nebo mimo něj nevyznačuje a povinnost dostavit se k vyznačení vízového štítku zaniká. Ustanovení § 7b odst. 3 věta poslední se nepoužije.

(3) Prodloužení víza podle § 7e odst. 1 se do cestovního dokladu cizince nebo mimo něj nevyznačuje a povinnost dostavit se k vyznačení vízového štítku zaniká.

§ 8

Přechodná ustanovení

(1) Ustanovení tohoto zákona se vztahují i na cizince, kterému bylo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona uděleno vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území České republiky podle § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců na území České republiky, které je vydáváno od 24. února 2022 v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace. Tento cizinec se ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona považuje za cizince, kterému byla udělena dočasná ochrana podle tohoto zákona.

(2) Cizinec, kterému byly poskytnuty zdravotní služby na území České republiky přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, avšak nejdříve dne 24. února 2022, a kterému bylo následně uděleno vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území České republiky podle § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců na území České republiky, které je vydáváno od 24. února 2022 v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace, nebo jemuž byla následně udělena dočasná ochrana podle tohoto zákona, se ode dne prvního poskytnutí zdravotních služeb na území České republiky, nejdříve však ode dne 24. února 2022, do dne udělení tohoto víza nebo dočasné ochrany podle tohoto zákona považuje pro účely úhrady poskytnutých zdravotních služeb za osobu podle § 2 odst. 1 písm. b) bodu 5 zákona o veřejném zdravotním pojištění.

(3) Dítě, které se narodilo na území České republiky přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, avšak nejdříve dne 24. února 2022, cizinci s uděleným vízem podle odstavce 2 nebo vízem za účelem dočasné ochrany, se ode dne narození považuje pro účely úhrady poskytnutých zdravotních služeb za osobu podle § 2 odst. 1 písm. b) bodu 5 zákona o veřejném zdravotním pojištění, a to nejdéle po dobu 60 dnů ode dne narození.

§ 9

Účinnost

(1) Tento zákon nabývá účinnosti dnem jeho vyhlášení.

(2) Ustanovení § 1 až 7 a § 7aa až § 8 pozbývají platnosti uplynutím dne 31. března 2024.

Pekarová Adamová v. r.

Zeman v. r.

Fiala v. r.

Vybraná ustanovení novel
Čl.II zákona č. 198/2022 Sb.

Přechodné ustanovení

Smlouvy o zajištění ubytování uzavřené krajem, hlavním městem Prahou, obcí s rozšířenou působností, městskou částí nebo městským obvodem za účelem zajištění nouzového ubytování nebo dočasného nouzového přístřeší přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se považují za dohody podle § 6d odst. 2 zákona č. 65/2022 Sb., ve znění tohoto zákona.

Čl.II zákona č. 20/2023 Sb.

Přechodná ustanovení

1. Ustanovení zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace, ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se vztahují i na žádost o udělení dočasné ochrany nebo o vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území České republiky podle § 33 odst. 1 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění účinném ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona, které neopravňuje k pobytu za účelem dočasné ochrany, nebo podle § 33 odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., ve znění účinném ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona, udělené cizinci v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace od 24. února 2022, podanou od 1. ledna 2023 do dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

2. Řízení o žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu podle § 43 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění účinném ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona, podané držitelem víza k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území České republiky podle § 33 odst. 1 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., ve znění účinném ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona, které neopravňuje k pobytu za účelem dočasné ochrany, nebo podle § 33 odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., ve znění účinném ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona, uděleného cizinci v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace od 24. února 2022, se dnem nabytí účinnosti tohoto zákona zastavuje.

Čl.VIII zákona č. 75/2023 Sb.

Přechodná ustanovení

1. Osobě, která ke dni 31. března 2023 využívala dočasné nouzové přístřeší nebo nouzové ubytování podle zákona č. 65/2022 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se doba, po kterou dočasné nouzové přístřeší nebo nouzové ubytování využívala, započítává do doby 150 dnů bezplatného ubytování podle § 6b odst. 2 zákona č. 65/2022 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

2. Osobě uvedené v bodě 1, která dovršila nejpozději ke dni 31. března 2023 dobu 150 dnů bezplatného ubytování podle § 6b odst. 2 zákona č. 65/2022 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se poskytuje nouzové ubytování a související služby pro osoby s udělenou dočasnou ochranou bezplatně do devadesátého dne ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

3. Osobě uvedené v bodě 1, která v období do 90 dnů ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona dovrší v nouzovém ubytování dobu 150 dnů bezplatného ubytování podle § 6b odst. 2 zákona č. 65/2022 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se poskytuje nouzové ubytování a související služby pro osoby s udělenou dočasnou ochranou bezplatně do devadesátého dne ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

4. Ubytování poskytnuté podle bodů 1 až 3 se považuje za bezplatně poskytnuté ubytování ve smyslu § 6b odst. 2 zákona č. 65/2022 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

5. Kapacity dočasného nouzového přístřeší podle zákona č. 65/2022 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se považují za kapacity nouzového ubytování podle zákona č. 65/2022 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona. Nedohodnou-li se smluvní strany dohody, na základě které byly kapacity podle věty první zařazeny do evidence, jinak, pozbývá tato dohoda platnosti patnáctým dnem ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

- 1) Směrnice Rady 2001/55/ES ze dne 20. července 2001 o minimálních normách pro poskytování dočasné ochrany v případě hromadného přílivu vysídlených osob a o opatřeních k zajištění rovnováhy mezi členskými státy při vynakládání úsilí v souvislosti s přijetím těchto osob a s následky z toho plynoucími.
- 2) Například Dohoda mezi Evropským společenstvím a jeho členskými státy na straně jedné a Švýcarskou konfederací na straně druhé o volném pohybu osob.
- 3) Přílohy V a VIII Dohody o Evropském hospodářském prostoru, v platném znění.
- 4) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013 ze dne 26. června 2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (přepracované znění).